

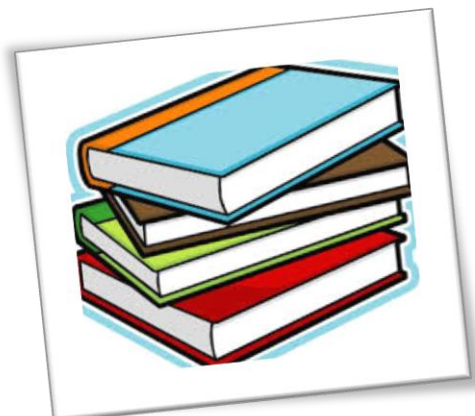
درسنامه

کتاب مدیریت تولید

(قسمت سوم)

صفحه ۴۴-۴۱

تهیه کننده: وجیهه عاید

مدیریت مواد اولیه

مواد اولیه به هر گونه کالا یا قطعاتی گفته می شود که برای تولید محصول استفاده می گردد.

در بسیاری از سازمانها، مدیریت مواد اولیه برای موفقیت امری ضروری است تا سازمان بتواند در یک بازار رقابتی باقی بماند و ورشکست نشود.

دلایل عمده اهمیت مدیریت مواد عبارت اند از:

- ✓ هزینه بالای خرید مواد اولیه و حمل و نقل و نگهداری آنها؛
- ✓ اهمیت کیفیت مواد اولیه به عنوان یکی از عوامل بسیار مؤثر در کیفیت نهایی محصول تولیدی؛
- ✓ ممانعت از اختلال در تولید محصول و زیان مالی با برنامه ریزی صحیح و تأمین به موقع مواد اولیه.

مهمترین فعالیت های مدیریت در زمینه امور مواد اولیه به شرح زیر می باشد.

اطلاع دقیق و به روز از نیازمندی های واحد تولید به مواد اولیه و قطعات

برنامه ریزی مناسب و دقیق و علمی برای تأمین به موقع مواد اولیه

جمع آوری اطلاعات دقیق از فروشندگان و تأمین کنندگان مواد اولیه و قطعات و قیمت ها و شرایط فروش

تجزیه و تحلیل و ارزیابی فروشندگان و مذاکره با آنها

انتخاب فروشندگانی که بهترین شرایط را دارا باشند و عقد قرارداد با آنها

تحويل گرفتن مواد و قطعات در زمان های برنامه ریزی شده و بازرسی و کنترل آنها

نگهداری و انبار کردن مواد و قطعات، در شرایطی که به آنها آسیب نرسد و هزینه های نگهداری آنها مناسب باشد

مدیریت صحیح مواد می تواند در افزایش بهره وری و کاهش هزینه های تولید و بهبود کیفیت محصول بسیار مؤثر باشد.

مواد اولیه لازم برای تولید هر کدام از محصولات زیر را بنویسید.	
محصول	مواد اولیه
کولر آبی	پوشال، موتور، پمپ آب، تسمه، ورق، دینام، کلید روشن و خاموش، درب
کفش	چرم، بند، کفی، زیره، نخ، چسب
خودکار	میله پلاستیکی، جوهر، نوک، ساچمه، محافظ بیرونی، درب
شکلات	کاکائو، آب، کره، شکر، شیر و پودر قند

مدیریت داراییهای فیزیکی (تجهیزات و ماشین آلات)

ماشین آلات نقش مهمی در مقدار هزینه و سرعت تولید دارند. از طرفی نوع ماشین آلات و تجهیزات و فرسوده بودن آن ها می تواند در کیفیت محصولات بسیار مؤثر باشد. وجود ماشین آلات و تجهیزات و ابزار پیشرفته با قابلیت های بالا، زمینه را برای طراحی و تولید محصولات گوناگون فراهم می آورد. سازماندهی و مدیریت صحیح ماشین آلات، یکی از عوامل افزایش بهره وری است.

مدیریت ماشین آلات و تجهیزات یعنی شامل موارد زیر می باشد:

۱. بررسی و محاسبه همه جانبه برای تعیین نوع و تعداد ماشین آلات و تجهیزات مورد نیاز؛
۲. تهیه و تأمین ماشین آلات و تجهیزات مناسب و همچنین سازماندهی صحیح و علمی آن ها
۳. به کارگیری افراد متخصص و ماهر به عنوان کاربران ماشین آلات و آموزش و هدایت آن ها؛
۴. برنامه ریزی و به کارگیری صحیح و علمی ماشین آلات و تجهیزات، برای دستیابی به حداکثر تولید در حداقل زمان، در نتیجه افزایش بهره وری ماشین آلات و تجهیزات؛
۵. برنامه ریزی و طراحی یک سیستم تعمیرات و نگه داری به منظور پیش گیری از خرابی ماشین آلات و توقف تولید؛
۶. تصمیم گیری به موقع برای تعویض و جایگزینی هر یک از ماشین آلات و تجهیزات، متناسب با هزینه ها و کارآمدی آن ها؛
۷. استفاده از نرم افزارهای مرتبط و مناسب برای انجام سریع و دقیق موارد فوق.